

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

Київський Політехнік

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

14 лютого 2008 року

№5 (2821)

Доктор Петер Яргсторф – почесний доктор ВПІ

8 лютого з нагоди врученння диплома почесного доктора ВПІ НТУУ «КПІ» директору з продажу і прокуратору компанії «КВА-Планета АГ» в країнах соціалістичних країнах д-ру Петеру Яргсторфу відбулося урочисте засідання вченої ради ВПІ НТУУ «КПІ». Засідання відкрив директор ВПІ проф. П.О.Киричок. Він розповів про життя та діяльність д-ра П.Яргсторфа та подякував йому за вагомий внесок у підготовку фахівців вищої кваліфікації для видавничо-поліграфічної галузі й зміцнення зв'язків між вищими навчальними закладами багатьох країн світу.

П.Яргсторф народився 4 вересня 1940 року в місті Ютерборзі (Німеччина). У 1966 році закінчив Московський інститут стali та сплавів. Під час підготовки дисертації працював асистентом цього інституту. У 1969 році отримав ступінь доктора-інженера. У 1970-1979 рр. працював інженером-дослідником, начальником групи якості листа, на-

чальником відділу обробки, технічним директором на комбінаті листової сталі в місті Айзенхюттенштадт. З 1980 по 1983 рр. працював директором із закупівель та збуту на заводі, що виробляє лікі в місті Дрезден, а з 1987 по 1989 рік – технічним директором цього підприємства. З 1990 по 1991 рік був членом ради директорів з питань персоналу, права та соціальних питань компанії «КВА-Планета АГ». З 1991 р. П.Яргсторф обіймав посаду директора з продажу і прокуратора компанії «КВА-Планета АГ» в країнах соціалістичних країнах. П.Яргсторф відіграв значну роль у налагодженні співробітництва ВПІ з компанією «КВА-Планета АГ», зокрема у сприянні з боку компанії розвитку матеріально-технічної бази інституту.

Після врученння диплома, мантії та медалі д-ру П.Яргсторфу надали слово вже як почесному доктору ВПІ. У своїй доповіді він розповів про основні віхи історії, сучасний стан та перспективи

розвитку видавничо-поліграфічної галузі світової промисловості та діяльність одного із світових лідерів виробництва поліграфічних машин – компанії «КВА-

Планета АГ». Д-р Яргсторф також приділив увагу бурхливому розвитку української поліграфії.

Інф. «КП»

Фото О.І.Супруна

Укладено “Загальне порозуміння” з польськими університетами

Гортуючи сторінки історії, аналізуючи події останнього сімнадцятиріччя, можна відзначити багато важливих кроків на історичному шляху зближення науково-освітніх систем Республіки Польща та України. Подібність історичних доль, практичних економічних інтересів та новообраних геополітичних орієнтирів стали запорукою динамічності та ефективності українсько-польських відносин на рубежі ХХ-ХХІ століть.

Формуванню традицій співробітництва освітньо-наукових систем Республіки Польща та України сприяє багато факторів. Приміром, благородна діяльність Секції вихованців КПІ в Республіці Польща, яка об'єднує понад 200 випускників КПІ, на чолі з патріотом КПІ д-ром Янушем Фуксою. Торік і в Києві, і в Польщі відзначалася 80-річчя від дня заснування Секції вихованців КПІ в Польщі та 50-річчя від дня поновлення її роботи в повоєнний період.

НТУУ “КПІ” має спільні історичні корені з Варшавською політехнікою, адже ці ВНЗ були засновані одним указом царя Миколи II, українські та польські університети мають спільні наукові та педагогічні школи світового рівня. Багато студентів, які починали навчання в політехніці Варшавської, завершували його в політехніці Київської. І навпаки. Багато професорів із світовим ім'ям працювали і в Києві, і у Варшаві. У 1984 р. КПІ було нагороджено “Командорським орденом заслуги” Польської Народної Республіки за визнання видатних заслуг КПІ у сфері підготовки наукових кадрів для ПНР.

Розвиваючи традиції співробітництва між вищими технічними школами

ПЕРСПЕКТИВИ СПІВПРАЦІ

6 лютого відбулася зустріч проектора з міжнародних зв'язків НТУУ “КПІ” професора С.І.Сидоренка та директора ВПІ професора П.О.Киричка з начальником відділу міжнародних зв'язків Реймського Університету професором Емануелем Гієо (Франція). Учасники зустрічі обговорили перспективи подальшої співпраці, приділивши особливу увагу питан-

ням обміну студентами та викладачами. Проректор попросив професора Гієо передати студентам Реймського Університету запрошення взяти участь у конференції “Друкарство молоде”, що відбудеться на весні. Студентів КПІ також запросили до участі у роботі конференцій та семінарів, які будуть проходити в Реймському Університеті.

Інф. “КП”

університетів-партнерів наших країн формуються нові спільні актуальні наукові інтереси з метою участі в 7-й Рамковій Програмі ЄС та в інших європейських програмах, активізується діалог щодо сучасних дидактичних засад і гармонізації сфери вищої освіти. Ми є учасниками формування спільного європейського освітньо-наукового простору. Розпочато реальну співпрацю між нашими бібліотеками, в т.ч. зі створення електронних бібліотек.

Виключно важливим є те, що посилено взаємну мобільність студентських організацій. Молодим через кілька років ми передамо естафету нашої співпраці. Молодим через кілька років ми передамо естафету нашої співпраці.

Щоб конкретизувати і допомогти – особливо на початковій стадії – посилити співпрацю вчених ТУ двох країн, С.І.Сидоренко запропонував створити спільний сайт, через який розпочати

знайомство із пропозиціями вчених, кафедр і студентських організацій з метою розширення кола учасників спільніх проектів. З боку КПІ, також запропонував він, можна забезпечити ті частини сайту, які присвячені традиційно пріоритетним нашим проектам: проблематика сталої розвитку і ризики; енергетична безпека та енергетика майбутнього; всі складові процесів розбудови інформаційного суспільства, суперком’ютерні обчислення та GRID-технології; технології телемедицини; нові речовини і матеріали, включаючи нанотехнології на основі фізичного матеріалознавства, інноватика.

Також С.І.Сидоренко повідомив, що Польською освітіянською фундацією “Перспективи” та НТУУ “КПІ” прийнято рішення про створення в структурі КПІ Українсько-польського центру, діяльність якого буде безпосередньо поєднана в т.ч. із співпрацею між АР ВТНЗ України та Конференцією ректорів ТУ Республіки Польща.

Н.Вдовенко

Під час обговорення та підписання “Порозуміння...”

СЬОГОДНІ
В НОМЕРІ:

1
Почесний
доктор ВПІ

Перспективи
співпраці з
французьким та
польськими
університетами

2
Викладачі-
дослідники
ФММ

3
О.І.Філоненку
– 70!

Дистанційне
навчання

3
Олена та
Михайло Теліги

4
У заморських
колег
Бібліотечка
газети “День”

Викладачі-дослідники ФММ

У процесі розвитку НТУУ «КПІ» як дослідницького університету важлива роль відводиться науковій роботі. За підтримки керівництва університету здійснюються різноманітні заходи, які активізують науково-дослідну роботу співробітників. У Київському політехнічному створено атмосферу творчого пошуку, що надихає професорсько-викладацький склад, аспірантів та студєнтів здійснювати наукові проекти. Зокрема, на кафедрах ФММ створено та активно розвиваються наукові школи, традиції їх надбання яких упродовж багатьох років поглиблюються й примежуються.

За результатами конкурсу «Викладач-дослідник» та «Молодий викладач-дослідник» у 2007 році переможцями стали три представники кафедри міжнародної економіки:

Фахівець з міжнародного співробітництва

Основними науковими інтересами Сергія Васильовича Войтка є теоретико-методологічні основи функціонування високотехнологічних виробництв. Ним опубліковано 157 наукових праць, а також 1 підручник і 3 навчальні посібники (у співавторстві). З науковими доповідями він виступав в Україні, Росії, Білорусі, Болгарії, Литві, Латвії. На ФММ під його керівництвом виконувалися господарські науково-дослідні роботи на замовлення Міністерства фінансів України (загальний обсяг 545 тис. грн).

На кафедрі міжнародної економіки Сергій Васильович керує науковим гуртком «Міжнародне науково-технічне співробітництво», основною ідеєю якого є виявлення можливостей реалізації інноваційних розробок НТУУ «КПІ» на міжнародних ринках наукової продукції. За даним напрямом у березні планується проведення вже четвертої студентської науково-

С.В.Войтко

“Студент має бути “зарядженим” на навчання”

Переможцем у номінації «Молодий викладач-дослідник – 2007» серед інших названо й к.е.н., доцента кафедри міжнародної економіки ФММ Богдана Сергійовича Серебренникова.

Незважаючи на молодий вік (усього 28), ним опубліковано 33 науково-методичні праці, в т.ч. 9 фахових статей, колективна монографія; зроблено доповіді на 9-ти науково-практических конференціях і семінарах; нині науковець бере участь у виконанні чотирьох держбюджетних та господарських науково-дослідних робіт. Напрями наукових досліджень – економіка та управління в енергетиці; енергетичний фактор у системі сталого розвитку; міжнародне науково-технічне співробітництво в енергетичній сфері.

Богдан Сергійович поділився своїм баченням щодо поєднання викладацької та дослідницької роботи: «Оскільки життя, економіка, наука знаходяться в постійному русі, вкрай важливо є передача студентам усвідомлення цих реалій, розуміння того, що вчораши, а тим більш позавчораши знання не сприяють підвищенню конкурентоспроможності фахівця, ВНЗ, підприємства, економіки та держави в цілому. Лише система

Б.С.Серебренников

матичні та сміливі кроки як з боку викладача, так і студента можуть привести до успіху. Студент обов'язково має бути “зарядженим” на навчання, пошуки нового, більш прогресивного. У цьому процесі головним помічником є викладач. Іого завдання достатньо прості: 1) заспівати; 2) дати поштовхи; 3) координувати”.

Цікавими також є прагнення молодого викладача стимулювати та спрямовувати роботу студентів. «Прищеплюючи студента критично погляду на інформацію з підручників, навчальних посібників, монографій, спонукаючи зрозуміти необхідність роботи з періодичними виданнями та Інтернетом, допомагаємо сформувати власну позицію, закласти основи розвитку гнучкого аналітичного мислення, необхідного для забезпечення всебічного прогресу людини та суспільства. Особливо важливим, але й складним завданням викладача є мотивація студента до самостійної роботи», – зauważив Богдан Сергійович Серебренников.

На його думку, доцільним також є налагодження зворотного зв'язку зі студентами. «Мені в цьому допомагає опитування на прикінці семестру з метою виявлення їх думок щодо позитивів та недоліків викладання дисципліни, – розповів викладач. – У результаті задачі на практичних заняттях стають все більш комплексними, наближеними до реальності, носять поліварантний характер, а лекції – більш прагматичними, але водночас з елементами обговорення й дискусії».

Т.В.Сакало

Аспірант – молодий викладач-дослідник

Аспірант кафедри міжнародної економіки ФММ Тарас Васильович Сакало проводить дисертаційне дослідження у сфері менеджменту та телекомунікацій (перша вища освіта аспіранта – технічна, РТФ). Він має широке коло наукових інтересів: інформаційно-комунікаційні технології, управління інноваційними технологіями, науково-технічний розвиток підприємства, міжнародне науково-технічне співробітництво. Результати його наукового пошуку використовуються в навчальному процесі при проведенні практичних занять з фахових дисциплін в університеті та при підготовці кадрів на базі філії кафедри міжнародної економіки НТУУ «КПІ» на Центрі післядипломної освіти ВАТ «Укртелеком».

Т.В.Сакало бере участь у виконанні кількох науково-дослідних робіт за тематикою кафедри. Мінульй рік віддався плідним для молодого науковця. Він узяв участь у 8 конференціях та семінарах в Україні та за кордоном. За результатами наукового дослідження вийшло 17 публікацій, у тому числі 9 статей у фахових та міжнародних виданнях. Завдяки успішному науковому керівництву аспірант здобув звання молодого викладача-дослідника КПІ у 2007 році.

Інф. «КПІ»
Фото Я.Белової

ВІТАЄМО! Олександру Ігнатовичу Філоненку – 70!

Старший прапорщик у відставці, співробітник Інституту спеціального зв'язку та захисту інформації НТУУ «КПІ» Олександр Ігнатович Філоненко 9 лютого відсвяткував свій важливий ювілей.

Уродженець Бородянського району Київської області, він понад 50 років свого життя присвятив військовій справі. Службу розпочав 1957 р. у навчальному підрозділі станції Рауховка Одеської області, згодом – назначенням начальником телеграфної станції у спецдивізіон М.Херсон. Був у нього і період “цивільної служби” – у 1960-63 рр. Олександр Ігнатович працював у телеграфних майстернях Київського головопочтamtu. Але вже з 1964-го знову очолив телеграфну станцію однієї з військових частин Київської області. У 1969 році за особливі заслуги перед Вітчизною був занесений до Книги пошани частини.

З 1973-го Олександр Ігнатович Філоненко працює інструктором (начальником третього відділу ЗАЗ) військової частини у селищі Капітанівка Київської області. З березня 1976 року – технік лабораторії кафедри №10 Київського вищого інженерного двічі орденів Червоного Прапора училища зв'язку ім. М.І.Калініна.

З грудня 1986 р. і донині О.І.Філоненко безперервно працює у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації НТУУ «КПІ» на посаді техніка лабораторії ЗАЗ. У грудні 1988 р. він звільнився з військової служби та залишився службовцем у Міністерстві оборони на посаді інструктора виробничого навчання, а з 2002-го працює на посаді техніка 1-ї категорії спеціальної кафедри № 2 Спеціального факультету Служби без-

пеки України (з 1 січня 2007 року – Інституту спеціального зв'язку та захисту інформації НТУУ «КПІ»).

Під керівництвом О.І.Філоненка підготовлено чимало висококваліфікованих фахівців, які займають керівні посади у Збройних силах України та інших силових структурах. За його активною участю виконано низку науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт з уドосконалення засобів і компонентів зв'язку та автоматизації, що впроваджені у виробництво і навчально-виховний процес вищої школи, а також підготовлено чимало наукових працівників, викладачів найвищої кваліфікації.

За бездоганну працю та суміннє ставлення до своєї справи Олександр Ігнатович нагороджений медалями та відмінами батьма відзнаками.

Бадьорим і життерадісним зустрічає ветеран свій ювілейний день народження. Колектив Інституту спеціального зв'язку та захисту інформації вичічить Вам, Олександре Ігнатовичу, здоров'я, творчої наснаги та довголіття.

Дистанційне навчання: плюси й мінуси

режимі онлайн. Без усіх цих інтерактивних форм навчання спілкування процес вивчення

курсу на відстані стає статичним і недостатньо ефективним.

Основною перевагою дистанційної форми навчання над очною формою є, передусім, її зручність: студонт самостійно обирає час і місце для навчання, що дозволяє йому працювати чи паралельно вчитися на стаціонарі в іншому місті чи навіть країні. Окрім того, заміна конспектів електронними ресурсами та новітніми методами навчання, а також постійні консультації з викладачем надають цій формі самоосвіти додаткові переваги перед заочною.

Серед недоліків варто виділити психологічну і “комп’ютерну” непідготовленість викладачів. Це пов’язано з традиційною методикою навчання, яка передбачає не віртуальні, а “живі” спілкування між студентом і викладачем.

Інша проблема – значні грошові витрати для університету, адже потрібно оновлювати матеріальну базу, комп’ютерну техніку, виділяти приміщення, забезпечувати доступ до Інтернету та викладачів та ін.

До того ж, в Україні досі не існує чітких технологічних можливостей аутентифікації студентів.

Свідоцтво державного зразка про підвищення кваліфікаційного рівня. Вартість навчання в Українському інституті інформаційних технологій в освіті при НТУУ «КПІ» залежить від тривалості обсягу курсу, варіюючись від 150 грн до 550 грн за предмет. Оплачують навчання як самі студенти, так і університет (у випадку підвищення кваліфікації свого співробітника).

На сьогодні ми можемо запропонувати викладачам для підвищення кваліфікації наступні предмети: курс зі створення тести, курс з технічного перекладу, курс комп’ютерної грамотності, основ дистанційного навчання та курс програмного забезпечення дистанційного навчання. Для студентів слухачів – понад 150 окремих дистанційних курсів, інформація про які є на веб-сайті інституту udec.ntu-krp.kiev.ua. На сьогодні курси в Українському інституті інформаційних технологій в освіті при НТУУ «КПІ» закінчили понад 6000 випускників.

У майбутньому планується розроблення й запровадження окремих спеціальностей з повним комплексом дисциплін, після закінчення яких студенти-дистанційники отримуватимуть дипломи державного зразка як випускники різновиду заочної форми навчання”.

Спілкувалася Майя Заховайко

Про українську поетесу Олену Телігу (Шовгенову) ми знаємо дуже мало. Довгий час ім'я її було поховано разом з тілом в братській могилі, заховано під радянськими заборонами й ідеологічними контролями, несправедливо стерто з пам'яті народу. Лише сьогодні з темряви виринають окремі факти її життя, віднаходяться загублені вірші, повертається заслужена шана. А між тим, що можна сказати про неї, як про людину? Мабуть, пригадається найперше те, що палка патріотка й захисниця держави, величезний поетичний талант, вона спізнала найважливіше – любов до народу і любов до людини.

Й почастило. На її короткому, але яскравому шляху зустрілось кохання – спрощене, непрітворне, глибоке. Молода чорноволоса дівчина з інтелігентної сім'ї приваблювала до себе людей і зеленооким іскристим поглядом, і невтомною вдачею. Теліга мала дивовижну здатність заворожувати всіх лише самим фактом своєї появи. Перед війною один емігрантський журнал в Польщі подав на неї шаржку з підписом: «А за меню молодою ходять хлопці чередою!». Вона сердилась – не за «череду хлопців», а за те, що їй намалювали крикову капелюшку, а вона ж носила його як справжнія варшав'янка! Отакими-то смаргалдовими чарами й був зачарований і високий юнак з Кубані, що майстерно грав на бандурі, Михайло Теліга – майбутній чоловік поетеси. Познайомилися вони на кон-

церті в Студентському домі в Празі в грудні 1924 року. Та Олена ще говорила російською мовою, і, мабуть, так бі і продовжувала, якби студенти Подебрадської господарчої академії, в якій викладав її батько, не

етом. 1 серпня 1926 р. пара стала на рушник. Вінчання відбулося в євангельській церкві за православним обрядом, а на весіллі молоді з молодим танцювали козачок. «Оцей

Кандибо-Ольжичем – відомим поетом та вченим, громадським і політичним діячем, одним з керівників національного руху. Розмова з ним стала визначальною у подальшій до-

лі подружжя, бо са-
м е відтоді
Олена Михайло

взя-
лися до активної роботи в ОУН. Пи-
сали тексти і розповсюджували

листівки, складали відозви, летючки. Але хоч і було життя їх бурхливим у Krakow, Олена все сильніше тягнуло до міста своєї юності – до Києва. У липні 1941 року у складі однієї з похідних груп Олена разом із письменником Уласом Самчуком перешла Сян і виришила до Львова, а вже 22 жовтня прибула до Києва. Так здійснилась її мрія. Лише в листопаді 1941 року Михайло спідом за дружиною прибув до окупованого німцями Києва. Подружжя відразу кинулося налагоджувати громадське і політичне життя у місті. Олена обрали членом Української національної ради, вона очолила Спілку українських письменників. У всьому її підтримувала її незмінна опора і захист – чоловік Михайло.

Та не вдалося йому захистити Олену востаннє. У грудні 1941 року німці заарештували членів редакції «Українського слова». Спілка письменників ще працювала. Олена попереджали про можливий арешт, однак вона категорично відмовилася відхідати з Києва. «Я з Києва вдруге не поїду, бо це буде зрада самої

Марина Калачова

взялися вивчати дівчину на українку. «Найзаповзтише взявся за це кубанець, бандурист Михайло Теліга», – свідчить потім Наталя Лівицька-Холода.

Зустріч з Михайлом Телігою змінила життя Олени назавжди. Це був саме він, хто зробив її такою, якою увійшла вона в історію, – неприміренною патріоткою, талановитим по-

спільній «Козачок» молодої, стрункої пари був видовищем, що його так легко не можна забути!», – писала подруга Олена Зоя Плітас. Так, я танцювали вони в танці, ішло подружжя по всьому життю.

1929 року Михайло закінчив Українську господарську академію, здобувши фах інженера-лісівника. Восени того ж року подружжя війшло до Варшави. Польща зустріла Теліга непривітно. Роботу знайти було важко. Почалось емігрантське життя «бездомних волоцього» із щоденним пошуком роботи... Ім вестиметься нелегко. Михайло заробляти після працею інженера-землевпорядника у Желязний-Жондові. Коли в дружині не було можливості вчителювати, співала під акомпанементом чоловікої бандури в ресторанах і кабаре. Олени доводилося пробувати себе у ролі макенекніц, аби отримати якийсь гроші. Звертаючись до чоловіка, вона зазиратиме в прийдешнє: «Не цвітуть на вікні герані – сонний символ спокійних буднів. Ми весь час стоїмо на грани відомих шляхів майбутніх».

У 1939 році в Krakow цій шлях пішовся із давнім знайомим Олегом

спільнім «Козачок» молодої, стрункої пари був видовищем, що його так легко не можна забути!», – писала подруга Олена Зоя Плітас. Так, я танцювали вони в танці, ішло подружжя по всьому життю.

Але хоч і було життя їх бурхливим у Krakow, Олена все сильніше тягнуло до міста своєї юності – до Києва. У липні 1941 року у складі однієї з похідних груп Олена разом із письменником Уласом Самчуком перешла Сян і виришила до Львова, а вже 22 жовтня прибула до Києва. Так здійснилась її мрія. Лише в листопаді 1941 року Михайло спідом за дружиною прибув до окупованого німцями Києва. Подружжя відразу кинулося налагоджувати громадське і політичне життя у місті. Олена обрали членом Української національної ради, вона очолила Спілку українських письменників. У всьому її підтримувала її незмінна опора і захист – чоловік Михайло.

Та не вдалося йому захистити Олену востаннє. У грудні 1941 року німці заарештували членів редакції «Українського слова». Спілка письменників ще працювала. Олена попереджали про можливий арешт, однак вона категорично відмовилася відхідати з Києва. «Я з Києва вдруге не поїду, бо це буде зрада самої

сінке бешкетництво, як на думку автора тут у великий пошані. Про нього з гордістю розповідають новачкам (гостям), у музеї студентським витівкам відведено окремий стенд.

Ще два найвідоміших «хаки» пов'язані з американським футболом. Вірніше, фінальними змаганнями на кубок вищих навчальних закладів. Як правило, фіналістами з року в рік становять три команди: MTI, Гарвардського та Йельського університетів. Статус збірних університету серед студентів там дуже високий. Кращі гравці – зірки місцевого значення. А хто ж не вболіває «за свою»? 1982-го змагалися команди Гарварда і Йеля. Десять на середині першого тайму посеред поля почала рости булька (надувна кулька). Повілі збільшуючись, набрала переполоху: чи евакуйовати глядачів, чи поліцейських викликати, чи військових?

Згодом на поверхні «диверсanta» помітили напис, що все збільшувався: «MTI – 1, Гарвард, Йель – 0». От така реклама. Понад метрову установку, закопану в землю, через яку надували кульку, виставлено нині в музеї університету.

Менше поталанило витівникам, що 1948-го на полі розклади бікфордів шнур у формі букв «MTI», їх піймали на гарячому і до демонстрації пріотехніки справа не дійшла.

Торік випускники (як вважає місцева публіка) розкладали перед навчальними корпусами різноманітні гігрові пластикові приладдя розміром з людський зріст – кубики, кеглі, м'ячі тощо.

Можливо, саме пропаганда та захочення до нетрадиційних вчинків і креативного мислення стали основою того, що MTI нині пишається рекордною кількістю своїх представників, які стали Нобелівськими лауреатами. За всю історію вузу їх налічується 62 (7 працюють тут і нині).

Н.Водовенко

У ЗАМОРСЬКИХ КОЛЕГ

НТУУ «КПІ» – один із найбільших технічних ВНЗ Європи, що нині працює як університет дослідницького типу, іноді за значенням порівнюють із відо-

Головний корпус MTI

мим американським навчальним закладом – Massачусетським технологічним інститутом (MIT). Що ж являє собою цей інститут? Вважається, що MTI – це мека комп'ютерних технологій, світовий лідер у галузі науки і техніки, новатор у сфері робототехніки і штучного інтелекту. Інститут також відомий у багатьох галузях, включаючи біологію, менеджмент, економіку, лінгвістику, політичні науки, філософію.

Трохи історії

Інститут було засновано у 1861 році. Його девіз – Mens et Manus («Головою і руками»).

Принципи нового навчального закладу були такі: освітня цінність корисних знань, необхідність навчання через дій об'єднаних професійних і гуманітарних наук. З цих принципів виросяла філософія MTI – «навчання не в маніпуляціях і миттєвих деталях науки, які можна застосувати лише на практиці, а в знанні і розумінні всіх основних наукових принципів з їх поясненнями». Згодом наукова й інженерна підготовка стала більше орієнтуватися на засвоєння практичних навичок, ніж теоретичних

предметів. Тут уперше стали використовувати в навчальному процесі навчальні лабораторії. За інформаційними джерелами, MTI – єдиний приватний університет у США, що займається проблемами на землі, воді й у космосі.

MTI значно змінився, долучившись до військових досліджень під час Другої світової війни. Фінансовані урядом розробки забезпечили фантастичне зближення дослідницького персоналу інституту і фізичних лабораторій, змістивши акцент зі студентів на аспірантів.

У MTI номінально спільне навчання

чоловіків і жінок розпочалося з 1870 року, коли зарахували Еллен Свалю Річардс. Дівчата-студентки, проте, залишалися в меншині. У 2005 році жінки склали 43% усіх студентів і 29% аспірантів. 1998-го MTI одним із перших

серйозних навчальних закладів визнав існування систематичного перекосу стосовно жінок-викладачів і підтримав зусилля для виправлення ситуації, що склалася. У серпні 2004 року Сьюзан Хокфілд, молекулярного нейробіолога, було обрано президентом MTI. Вона стала першим президентом-жінкою та шістнадцятим президентом інституту.

Філософія інституту така, що його диплом неможливо одержати як почесний ступінь, а тільки заробити навчанням – закінчення MTI само по собі повинно бути нагородою, вважають тут. Почесні ступені професорів надаються тільки у виняткових випадках, наприклад, такий ступінь мали Уїнston Черчілль і Салман Рушді.

Про навчання

Кількість студентів у MTI – понад 4 тисячі, аспірантів – понад 6 тисяч. Інститут гарантує проживання в гуртожитку протягом 4-х років навчання; першокурсники проживають там обоїзково. Кількість викладачів наближається до тисячі (профе-

жають продовжити свої дослідження в MTI, відбирають 3 тис. найкращих.

MTI має загальний другий рейтинг серед двохсот кращих університетів світу за версією The Times (2004–2005 р.): перший – у технології й інженерному мистецтві і другий у науці.

Корпус університету Stata Cente відомий своїм неординарним архітектурним рішенням (на фото). Він обійшовся інститутською казні в 300 млн доларів за будівлю й 15 млн за проект. Крім аудиторій, лабораторій і адміністративного розташування басейн, тренажерний зал, дитячий садок і т.д. Вестибюль має оригінальне оформлення, зокрема, там виставлені відомі студентські «хаки» останніх років – поежний гідрант, поліцейська машина тощо. До речі, «хакерство» (звичайні-

го) було побутом під небесами.

Ще два найвідоміших «хаки» пов'язані з американським футболом. Вірніше, фінальними змаганнями на кубок вищих навчальних закладів. Як правило,

фіналістами з року в рік становять три команди:

MTI, Гарвардського та Йельського університетів. Статус збірних університету серед студентів там дуже високий. Кращі гравці – зірки місцевого значення. А хто ж не вболіває «за свою»? 1982-го змагалися команди Гарварда і Йеля. Десять на середині першого тайму посеред поля почала рости булька (надувна кулька). Повілі збільшуючись, набрала переполоху: чи евакуйовати глядачів, чи поліцейських викликати, чи військових?

Згодом на поверхні «диверсanta» помітили напис, що все збільшувався: «MTI – 1, Гарвард, Йель – 0». От така реклама.

Менше поталанило витівникам, що 1948-го на полі розклади бікфордів шнур у формі букв «MTI», їх піймали на гарячому і до демонстрації пріотехніки справа не дійшла.

Торік випускники (як вважає місцева публіка) розкладали перед навчальними корпусами різноманітні гігрові пластикові приладдя розміром з людський зріст – кубики, кеглі, м'ячі тощо.

Можливо, сам

БІБЛІОТЕЧКА ГАЗЕТИ "ДЕНЬ"

Серед розмаїття вітчизняних друкованих ЗМІ Всеукраїнська щоденна газета "День" по-мітно вирізняється своєю увагою до історії нашої держави. На шпальтах видання знаходяться відображення подій та факти з життя українського народу протягом століть: у ті епохи, коли він підносився до висот історичної творчості, і тоді, коли страждав під ярмом тотального деспотизму. Історія духовних звершень українців – будівничих нетлінних соборів, живописців, композиторів, воїнів, поетів. Історія тисячолітньої боротьби людей за свободу й гідне життя. "Історія все-таки чить, – вважає головний редактор газети Лариса Івшина. – Тільки я б не назвала її вчителькою життя. Це, радше, сурова наглядачка, яка карає за незнання її уроків, – хай то будуть уроки Переяславської ради чи Чорної ради під Ніжином".

Згодом виникла ідея зібрати публікації 1997-2002 рр. у збірник статей про актуальні проблеми стародавньої, середньовічної, нової та новітньої історії України. Книгу об'єднав не лише хронологічний порядок розташування матеріалів, а й проста думка: ми всі – спадкоємці сотень поколінь людей, що жили на українській землі до нас. Історія не повинна бути *Terra Incognita*: це наша відповідальність перед нашадками, перед майбутнім. Тож перша книга в майбутній серії (за цей час видано вже 7 книг і кілька перевидано) мала назву "Україна *Incognita*" і розпочиналася нарисом про гетьманську резиденцію – Чигирин.

Козацька тверджа, славний Чигирине,
Уламок слави серед цих полів,
Усе святе, усе неповториме,
Усе чекає невимовних слів...

(Ліна Костенко)

Наступною в "Бібліотечці" газети "День" стала книга "Дві Руси" (2003 р.). С нації – взаємні "вічні супутники"; відносини саме між такими народами мають завжди позначені, скажімо, більш виразне уявлення про історичну творчість українців і поляків.

Козацька тверджа, славний Чигирине,
Уламок слави серед цих полів,
Усе святе, усе неповториме,
Усе чекає невимовних слів...

(Ліна Костенко)

Матеріали збірки – ціле запрошення до глибокого й чесного діалогу, який потрібен і нам, українцям, і нашим сусідам. Парадокс, але істина: для того щоб зображені себе, нашим співвітчизникам не оминути відповіді на одне-єдине, але

"Війни і мир" (2004 р.) – таку формулу взаємовідносин України й Польщі від давнини до сучасності пропонує ця книжка. Спроба оглянути і проаналізувати найважливіші події та явища, що віддзеркалюють складну мінувшину двох народів – із сусідів, розібратися в уроках історії, важливих як для сьогодення, так і для перспективи, виділити в історичному потоці знакові постаті – ось завдання, яке ставили перед собою автори статей та есеїв, надрукованих на сторінках газети "День", а тепер включені до цього збірника.

Модерний погляд істориків, філологів, філософів, письменників на процеси непростого порозуміння народів має допомогти читачам скласти більш виразне уявлення про історичну творчість українців і поляків.

"День і вічність Джеймса Мейса" – це своєрідний пам'ятник видатному вченому, журналісту та викладачеві Джеймсу Мейсу, американському за походженням, який відкрив світові страшну правду про Голодомор 1932–1933 рр. в Україні.

На початку 90-х років він переїхав до Києва – тут жив і працював, зокрема, в англомовному бюро газети "День" (1998–2004 рр.). Вглядяючись у його смагляве обличчя, неможна було повірити, що цей чоловік – напівірландець і внук індіанців черокі – і є той самий Мейс, причетний до створення "Живі скорботи" Роберта Конквеста, книжки, яка перевернула світогляд багатьох людей. Мейс – виконавчий директор Комісії Конгресу США з питань українського Голодомору, ініціатор виходу у світ тритомних усих свідчень, виданих Конгресом...

Людина надзвичайної честі й совісності, він обрав Україну полем свого життя, науки, щоденного змагання за те, щоб українці відчули себе українцями. "Ваші мертві вибрали мене" – так відповів Джеймс і ворогам, і друзям, які не могли до кінця зрозуміти його відданість Україні і його фатальну працьовитість. Це Джеймс запропонував нам здійснити акт національної пам'яті, доступний кожному: "У національний день пам'яті жертв 1933-го (четверга суботу листопада) визначити час, коли кожен член цієї нації, де майже кожна родина втратила когось із близьких, запалити у своєму вікні свічку в пам'ять про померлих" (18 лютого 2003 року, "День").

Книжка складається із трьох основних розділів: статті та колонки Джеймса Мейса і спогади про нього Катерини Ющенко, Станіслава Кульчицького, Юрія Шаповалу, Володимира Панченка, Наталії Федущак, Євгена Сверстюка, Клари Гудзик, Юрія Щербака та інших. У книзі "День і вічність Джеймса Мейса" надруковано есе Наталії Дзюбенко-Мейс "День холодного сонця" – пронизливий монолог, сповнений любові й розуміння. Того, хто був поруч. Хто й сьогодні – поруч, бо час Мейса не знає минулого...

Джеймс був однією з тих постатей, масштаб яких впливає на хід історії. У 2007 році в ООН слухалося питання про визнання Голодомору 1932-33 років геноцидом проти українського народу. А Мейс ще на початку 90-х років говорив про це! У 1994 році він робив усі

можливе для створення Інституту геноциду (його промова на установчих зборах із організації Інституту геноциду публікується вперше) ...

Книжка видана за особисті кошти журналістів і співробітників "Дня".

"Апокрифи Клари Гудзик" (2005 р.). Клара Гудзик – відома журналістка "Дня". Проблеми духовності – основна тематична спеціалізація Клари Гудзик. Разом з тим, вона добре обізнана в історії, філософії, мистецтві та літературі... Як зауважує Клара Пилипівна, "журналістика – ремесло-мистецтво – потребує знань і навичок, які не засвоюються за один день". Доказом того, що авторка близьких матеріалів: глибоких, осмислених, історично-ретроспективних, часто – іронічних, а інколи й алегоричних просто вміє яскраво жити, є різноманітні розділи книжки: "Байки газети "День", "Пори року", "Вітер далеких і близьких мандрів", "Кілька портретних етюдів", "Справи церковні на зламі", "Погляд назад – миттєвості історії", "Суспільна мозаїка".

"Мої університети", Лариса Івшина (2006 р.). Це видання важко підітися під одну вичерпану рубрику. Гарне оформлення, інтригуюча обкладинка: на похмурому небі, з якого от-виплониться буря, витяте велике, наполовину відкрите вікно, у якому видніється прекрасне небо з симпатичними хмаринками і симпатичним, але не ліричним ангелом. У середині відразу впадають в очі надзвичайно цікаві та мистецькі витончені фотографії відомих фотомайстрів.

Формат ніби простий. Передруковані тексти зустрічай журналистів газети "День" та запрошені науковців з професорами та студентами кількох університетів. Теми обговорення різні: від історії взагалі до специфічних питань, як от голод чи оцінка помаранчевої революції, чи культура Козаччини; від цінностей, які становлять сучасну Україну, до розмов з редактором "Дня" про те, що саме робить гарного журналіста. Тут і відомі з преси науковці Юрій Шаповал та Станіслав Кульчицький, і народні депутати Іван Бокий, Олег Зарубінський та Сергій Шевчук, є навіть і правдивий кобзар. Проректорів, професорів та студентів вже не казати.

Справжній університет складається саме із тієї можливості спілкування як з мертвими, так і з живими цікавими людьми. На відміну від церков, які по суті справ зберігають та передають віру, університети плекають вміння знаходити й осмислюти як істину, так і світ. Тож університет не може обмежитись до себе самого, не сміє замкнитись у собі. Університет за свою суттю не може бути замкненим, а в нашу добу наука не сміє відтинати себе від суспільства. Науковець може бути незаангажований, але в жодному разі не сміє бути необізнаний з довкіллям.

Ця книжка може бути путівником, якою мірою навіть візитною карткою декількох університетів України. Тут читач може запізнатись з Ніжинським університетом, який зовнішнім виглядом так нагадує старі англійські коледжі, з Волинським університетом в історичному Луцьку, з новішим Хмельницьким університетом. Про українські університети немає багато легкодоступних матеріалів, тому навіть короткі загадки, а ще й ілюстрації, радо привітає кожний гость України. Та це видання йде значно глибше й саме по собі дає картину інтелектуального рівня українських університетів. Вони відзеркалюють, яким університет може бути в найкращі свої часи – інституція, повна запалу, енергії, гри думки та грі слова.

"Почему он нас уничтожил?", Станіслав Кульчицький (2007 р.). У книзі друкуються статті з історії українського Голодомору, опубліковані в газеті "День" 2005–2007 років. Аналіз досягнень

вітчизняної і світової історіографії, документальних публікацій і архівних джерел здійснюється з погляду найбільш актуальної в наші дні проблеми: Голодомор як геноцид.

У листопаді-грудні 1932 року сотні українських сіл потрапили на "чорну дошку", а в січні 1933 року в усій Україні була здійснена замаскована під хлібозаготівлю чекістська операція з вилучення в селянських садибах незернових продовольчих запасів. Ця операція перетворила голод, викликаний попереднім вилученням зерна з хлібозаготівель, на голодний мор з мільйонними жертвами.

Ця книга – внесок у подолання комплексу жертв та укріплення духовної суверенності українців. Наш народ, який пережив таке й вистояв, не може не мати амбіцій. Пам'ятати боляче. Але біль – це реакція живого організму.

"Сімейний альбом України". Так любовно називають автори і видавці фотокаталог, виданий газетою "День", куди ввійшли кращі світлини фотоконкурсів, що їх проводила Всеукраїнська щоденна газета "День" упродовж 1997–2007 рр. Головний редактор часопису Лариса Івшина вважає це фотозібрання результатом спільноти журналістів "Дня" і багатьох талановитих учасників щорічного фотоконкурсу. На думку фахівця, фотографія не повинна повторювати текст, вона має бути самостійним елементом, що відображає не тільки текст, а й підтекст і контекст події або явища. А вже разом текст і фотографія створюють "картину", що максимально повно відображає дійсність... Фотоконкурс "Дня" створює якісне конкурентне середовище, добре стандарти для української фотожурналістики.

"Тут незабутнє піднесення початку 90-х на зорі незалежності, надії і тривоги перших виборів... Перший шахтарський похід на Київ... Здається, багатма вже призбути події оживають і дають можливість зрозуміти, що відбулося з нашою країною за ці роки. Між першим – ще студентським – і другим Майданом. Що відбулося з нами", – розповідає про альбом пані Лариса.

До речі, багатома із нас відомі світлини, презентовані "Днем", адже побувавши в різni роки на виставках, що їх влаштували редакція в Українському домі, інших містах України, неможливо забути щемливо-зворушливі, до болі знайомі миттєвості із життя політикуму та електорату. Якщо хтось скаже, що foto не здатні викликати "мурашки по шкірі" – не вірте. Обличчя наших сучасників, зафіксовані на плівці та в цифрі, – то й сусідська баба Ганя, зморшки на її обличчі відзеркалюють роки і події, і її вінадів – ветеран, повз якого іноді пробігає поспіхом, і надзвичайно чисті та глибокі дитячі очі, які так довірливо дивляться в саму душу нам, дорослим, і розраховують на захист і підтримку. А поряд – "небожителі". І спадає на думку: немає "маленьких", пересічних українців, є нація, тож відкриваючи себе світу, маємо ще одну нагоду зрозуміти самі свою Україну.

Як зауважив визнаний у світі метр фотографії Анрі Картьє Брессон, реальність, якою мії бачимо, є нескінченно, лише її окремі, значимі, вирішальні моменти, які нас чимось уразили, залишаються в нашій пам'яті. Із усіх засобів зображення тільки фотографія може зафіксувати певний момент...

Із багатотомної книги відгуків про світлини: "День" – український, світлий, впертий у свою бажаність бути не як усі. Схиляюся! Особливо за відданість, з якою ви бережете традицію!

Ольга Герасимюк, тележурналіст, народний депутат, 2006 р. .

Фотоальбом можна придбати у книгарні "С" по вул. Лисенка, 3, тел. 235-88-50 (54).

Підготувала Н. Вдовенко

за матеріалами газети "День"

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного
університету України
«Київський політехнічний інститут»

03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
gazeta@users.ntu-krp.kiev.ua
гол. ред. 241-66-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
<